

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๘๒
วันพุธ ที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนรชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกัระณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายเอียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๗. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายฉัตรชัย เชื้อบุญชัย (ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวราห์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑. นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานประธานรัฐสภา

๒. นางสาววิลาวรรณ ร่ำริน

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมาธิการ ๓

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสุภัทรา เชื้ออรอด

๒. นางชื่นสมน นิวาทวงษ์

๓. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

๔. นายณัฐ มโนกุลอนันต์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๒. นายวิชัยพล ฉวีวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๓๐๑ วันพฤหัสบดี ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๓๘๑ วันอังคาร ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ... ประธานกรรมการกล่าวต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีหนังสือกราบเรียนประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติแจ้งว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบแล้วนั้น

มีบทบัญญัติบางมาตราไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ จึงขอให้กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่จะทำหน้าที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติแล้วนำมาเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาต่อไป

นอกจากนี้ ในประเด็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กรณีที่ข้าราชการถูกบุคคลใดบุคคลหนึ่งบังคับให้กระทำการอันไม่ถูกต้อง ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีความเห็นในเบื้องต้นว่า ข้าราชการผู้นั้นสามารถทำบันทึกข้อความเสนอต่อผู้บังคับบัญชาเพื่อเป็นหลักฐานในการไม่กระทำการตามที่ถูกบังคับ และยังสามารถทำหนังสือถึงคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ดำเนินการตรวจสอบได้ด้วย จึงขอให้โฆษกกรรมการร่างรัฐธรรมนูญชี้แจงความเห็นในประเด็นนี้ให้สื่อมวลชนทราบต่อไปด้วย

จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว โดยเริ่มตั้งแต่ร่างมาตรา ๓๘/๖ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๓๘/๖

“มาตรา ๓๘/๖ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเองแล้วเสร็จ หรือเมื่อมีมติให้ถือเอารายงานการไต่สวนเบื้องต้นหรือสำนวนการไต่สวนของคณะอนุกรรมการเป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาลงมติตามมาตรา ๗๔ เพื่อมีความเห็นหรือวินิจฉัยว่าสำนวนนั้นมีมูลความผิดหรือไม่ภายในสิบห้าวัน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๓๘/๖ อาจมีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับร่างมาตรา ๓๘/๕ วรรคสอง และสอบถามว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดแล้วจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

นางชีนุสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสำนวนการไต่สวนเสร็จแล้วและมีมติว่าเป็นข้อกล่าวหาที่มีมูลความผิด คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในร่างมาตรา ๗๔

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ในทางปฏิบัติหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาลักษณะต่างๆ แล้วมีความเห็นว่าเป็นกรณีที่มีมูลความผิด คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นมาตรวจสอบก่อนที่จะรายงานต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาต่อไป

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๓๘/๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘/๕ ในการพิจารณาสำนวนการไต่สวนเบื้องต้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติม หรือสั่งให้ผู้ไต่สวนเบื้องต้นดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ให้พิจารณาเพื่อมีมติว่ากรณีมีมูลตามข้อกล่าวหาหรือไม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ให้ความเห็นชอบดังกล่าว

ก่อนมีมติตามวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ไต่สวนเบื้องต้นต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงพยานหลักฐานภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องมีระยะเวลาตามสมควร

ในกรณีตามวรรคสองให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติม เป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่าการสอบสวนคดีอาญา หากพนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเสร็จแล้วมีความเห็นว่าเป็นคดีที่มีมูลความผิดว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิดจริง พนักงานสอบสวนจะต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ต้องหาทราบเพื่อให้ผู้ต้องหาชี้แจงข้อกล่าวหา ส่วนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณายานหลักฐานแล้วมีความเห็นว่าเป็นกรณีที่มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเช่นกัน

นางชื่นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “ในการไต่สวนหากเห็นว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่ามีมูลความผิด ให้เรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบและกำหนดระยะเวลาตามสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะมาชี้แจงข้อกล่าวหาและแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ปากคำประกอบการชี้แจง”

นายวิษณุพล ฉิววรรณ เลขานุการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๘/๕ เป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นของผู้ไต่สวนเบื้องต้น ส่วนร่างมาตรา ๓๘/๖ เป็นกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเอง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตรา ๓๔ เป็นการดำเนินการในเรื่องใด

นายวิษณุพล ฉิววรรณ เลขานุการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๔ เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หลังจากที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าเป็นกรณีที่มีมูลความผิดหรือไม่มีมูลความผิดตามข้อกล่าวหา

ประธานกรรมการกล่าวว่า อาจแก้ไขความในร่างมาตรา ๓๘/๕ ไว้เช่นนี้ก่อน และเสนอตัดความในร่างมาตรา ๓๘/๖ ออกทั้งมาตรา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติ ดังนี้

๑. ตัดร่างมาตรา ๓๘/๖ ออกทั้งมาตรา
๒. แก้ไขร่างมาตรา ๓๘/๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘/๕ ในการพิจารณาสำนวนการไต่สวนเบื้องต้น ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติม หรือสั่งให้ผู้ไต่สวนเบื้องต้นดำเนินการไต่สวนเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นชอบด้วยกับสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติมแล้ว ให้พิจารณาเพื่อมีมติว่ากรณีมีมูลตามข้อกล่าวหาหรือไม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ให้ความเห็นชอบดังกล่าว

ก่อนมีมติตามวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ไต่สวนเบื้องต้นต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแสดงพยานหลักฐานภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งต้องมีระยะเวลาตามสมควร

ในกรณีตามวรรคสองให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนเบื้องต้นหรือที่ไต่สวนเพิ่มเติม เป็นสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช.”

มาตรา ๓๘/๗

“มาตรา ๓๘/๗ นอกจากหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการไต่สวนและการไต่สวนเบื้องต้นได้ แต่ต้องไม่เป็นการเพิ่มขึ้นตอนที่ไม่ว่าจำเป็นหรือเป็นอุปสรรคต่อการได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องตรงตามความจริงที่เกิดขึ้น โดยอย่างน้อยต้องกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการ และขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติหน้าที่แต่ละระดับให้ชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๘/๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๙

“มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกคำกล่าวหาตามมาตรา ๓๘ ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คุณคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคุณคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป

(๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมีได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี คุณคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหาขึ้นพิจารณาก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกคำกล่าวหาตาม **บทมาตรา ๓๘** ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา

(๑/๑) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคุณคณะกรรมการ ป.ป.ช. เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการตามมาตรา ๔/๒

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คุณคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคุณคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป

(๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมีได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี คุณคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหาขึ้นพิจารณาก็ได้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกคำกล่าวหา *ตามบทตรา ๓๕* ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา

(๑/๑) เรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการตามมาตรา ๔/๒

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป

(๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมีได้วินิจฉัยในเนื้อหาแห่งคดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหาขึ้นพิจารณาก็ได้”

มาตรา ๔๐

“มาตรา ๔๐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณาก็ได้

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา และเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม”

ประเด็นการพิจารณา

นายรัฐภูมิ คำศรี เลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่าระยะเวลาห้าปีตามที่กำหนดไว้ใน (๒) อาจเป็นระยะเวลาที่น้อยเกินไป จึงควรแก้ไขความใน (๒) โดยขยายระยะเวลาเป็นสิบปีเพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการทำลายเอกสารของหน่วยงานราชการ

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่าที่ผ่านมาคณะกรรมการ ป.ป.ช. เคยตรวจสอบบางกรณีซึ่งเป็นเรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหาเช่นกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความใน (๒) จะต้องเป็นเรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหาและต้องเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ด้วย

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า หากเป็นเรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหาแต่ยังสามารถหาพยานหลักฐานได้ ถือว่าเป็นเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องรับไว้พิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า มาตราใดของรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้องค์กรอิสระต้องส่งเรื่องที่ไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจไปให้กับองค์กรอิสระอื่นที่มีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า มาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดให้องค์กรอิสระใดที่เห็นว่าผู้กระทำการอันไม่ชอบด้วยกฎหมายแต่อยู่ในหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระอื่น ให้แจ้งองค์กรอิสระนั้นทราบเพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... สอบถามว่า ควรแก้ไขความใน (๒) โดยใช้คำว่า “หรือ” แทนคำว่า “และ” หรือไม่

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องรับเรื่องที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศไว้พิจารณาแล้วส่งเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหาก็ตาม

ประธานกรรมการกล่าวว่า การใช้คำว่า “และ” ใน (๒) ถูกต้องแล้ว เนื่องจากจะต้องเป็นเรื่องที่ส่งเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหาและต้องเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณาก็ได้

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ส่งเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา **และเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้**

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม

(๔) ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งที่ถูกกล่าวหาไปแล้วเกินห้าปีในกรณีที่มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวภายในกำหนดเวลา แม้จะพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วก็ให้มีอำนาจดำเนินการต่อไปได้”

นายภัทระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... สอบถามว่า ความว่า “อาจไม่รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณาก็ได้” หมายความว่าเมื่อปรากฏเหตุตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ใดๆอย่างหนึ่ง ให้เป็นดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.ว่าจะไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณาหรือยกเรื่องใดขึ้นพิจารณาก็ได้ ใช่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากปรากฏเหตุตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) คณะกรรมการ ป.ป.ช.จะเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับเรื่องใดไว้พิจารณาหรือจะยกเรื่องใดขึ้นพิจารณาหรือไม่ก็ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ สอบถามว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดระยะเวลาเพื่อบังคับให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.จะต้องดำเนินการพิจารณาว่าจะรับเรื่องใดหรือยกเรื่องใดขึ้นพิจารณาไว้อย่างไร

นางชิ้นสมัน นิวาทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า กรณีที่มีข้อกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องยกเรื่องที่มีการกล่าวหาขึ้นพิจารณาภายในห้าปีนับแต่วันที่รับคำกล่าวหา ส่วนกรณีที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ยกเรื่องใดขึ้นพิจารณาเนื่องจากมีเหตุอันควรสงสัย คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะต้องดำเนินการภายในสิบปี

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรอบระยะเวลาที่กำหนดในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ อาจเกิดกรณีการกั้นก้างโดยยกเหตุอันควรสงสัย เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็ได้ อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติในร่างมาตรา ๔๐ ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการได้ต่อเมื่อ มีเหตุพิเศษอย่างใดอย่างหนึ่งตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี มิใช่กำหนดให้เป็นดุลพินิจของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าจะไม่รับเรื่องใดไว้พิจารณาหรือยกเรื่องใดขึ้นพิจารณา

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า รูปแบบการยกเรื่องบทบัญญัติใน ร่างมาตรา ๔๐ ควรบัญญัติแยกออกเป็นสองมาตราคือ มาตราหนึ่งว่าด้วยกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับเรื่องไว้พิจารณาอีกมาตราหนึ่งว่าด้วยกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจรับเรื่องไว้พิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “อาจไม่รับ” เป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบแล้ว พบด้วยตนเองว่ามีการกระทำความผิดฐานทุจริต ส่วนความว่า “ยกเรื่อง” เป็นกรณีที่มีการยื่นคำกล่าวหา ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

นายเจียรชัย ฌ นคร กรรมการ สอบถามว่า หากมีการยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ปรากฏว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ดำเนินการตามที่มีการยื่นคำกล่าวหาแล้วปรากฏว่าคดีนั้นล่วงเลย ระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับคำกล่าวหา จะมีกระบวนการดำเนินการอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีที่มีการกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ดำเนินการไต่สวนจนล่วงเลยเวลาที่กฎหมายกำหนด ในร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้จะกำหนดบทลงโทษสำหรับคณะกรรมการ ป.ป.ช. และเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๐ มิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอรับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา ที่ได้ เว้นแต่มีหลักฐานปรากฏชัดเจนและเป็นกรณีที่เป็นกรกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๑) เรื่องที่ไม่ระบупยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจนเพียงพอที่จะ ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าสิบปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา แต่จะเป็นเรื่องที่ไม่ใช่ข้อหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้น และเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม

(๔) ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งที่ถูกกล่าวหาไปแล้วเกินห้าปี ในกรณีที่มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวภายในกำหนดเวลา แม้จะพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วก็ตามให้มีอำนาจ ดำเนินการต่อไปได้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๐ มิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ฮวบฮาบหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา
ที่ได้ เว้นแต่มีหลักฐานปรากฏชัดเจนและเป็นกรณีที่เป็นกรกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าสิบปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา และเว้นเรื่องที่ไม่ฮวบฮาบพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม

(๔) ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากตำแหน่งที่ถูกกล่าวหาไปแล้วเกินห้าปี
ในกรณีที่มีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวภายในกำหนดเวลา แม้จะพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้วก็ให้มีอำนาจ
ดำเนินการต่อไปได้”

มาตรา ๔๑

“มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้กรรมการ อนุกรรมการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้ เข้าร่วมดำเนินการไต่สวน พิจารณา หรือวินิจฉัยคดี

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้ใน
ฐานะของบุคคลตามวรรคหนึ่งมาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการแต่งตั้งหรือมอบหมายกรรมการ อนุกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่ง เข้ายุ่งเกี่ยวกับคดี ให้บุคคลตามวรรคหนึ่งแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายเพื่อพิจารณาดำเนินการโดยเร็ว และระหว่างนั้นห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินคดี

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านกรรมการ อนุกรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้กรรมการ อนุกรรมการไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคัดค้าน และการแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในวรรคสอง ความว่า “เข้ายุ่งเกี่ยวกับคดี” หมายความว่าอย่างไร และการใช้ความว่า “ยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินคดี” ถูกต้องหรือไม่

นางชื่นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เสนอแก้ไขความในวรรคสอง โดยตัดความว่า “เข้ายุ่งเกี่ยวกับคดี” ออกส่วนความว่า “ยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินคดี” ไม่ถูกต้อง เนื่องจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จะใช้ความว่า “ยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินการ”

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๔๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้กรรมการ **อนุกรรมการ** หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้ เข้าร่วมดำเนินการไต่สวน พิจารณา หรือวินิจฉัยคดี

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังกล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้ในฐานะของบุคคลตามวรรคหนึ่งมาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กำลังกล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่ ปรมาทภูวามีการแต่งตั้งหรือมอบหมายดำเนินการในเรื่องใด กรรมการ **อนุกรรมการไต่สวน** หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่ง เข้ายุ่งเกี่ยวกับคดีในเรื่องนั้น ให้บุคคลดังกล่าวหรือผู้ซึ่งผู้ใดแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายเพื่อพิจารณาแต่งตั้งหรือมอบหมายโดยเร็ว และระหว่างนั้นห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินคดีใดๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายจะวินิจฉัย ซึ่งต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านกรรมการ **อนุกรรมการไต่สวน** หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้กรรมการ **อนุกรรมการไต่สวน** พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน และการแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลตามวรรคหนึ่งสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระยะเวลาดำเนินการ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

นายภัทรระ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า ควรกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่แจ้งให้กรรมการ ป.ป.ช. หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ที่มีเหตุตามวรรคหนึ่งได้ทราบถึงเหตุที่ทำให้ผู้นั้นไม่สามารถเข้าร่วมดำเนินการไต่สวน พิจารณา หรือวินิจฉัยด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำวินิจฉัยตามวรรคสามแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็จะต้องแจ้งผู้ที่มีเหตุตามวรรคหนึ่งรับทราบต่อไป

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า การกำหนดว่าหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีคำวินิจฉัยว่ากรรมการ ป.ป.ช. หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดมีส่วนได้เสียในคดีหรือไม่ภายในเจ็ดวัน ให้ผู้นั้นถอนตัวจากการดำเนินการ ในเรื่องนั้น อาจไม่เป็นธรรมต่อกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ถูกร้องว่ามีส่วนได้เสียในคดี เนื่องจากเป็นการเปิดโอกาสให้มีการกลั่นแกล้งกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่จะทำการไตสวน หรือวินิจฉัยคดีได้ และโดยหลักถือเป็นภาระหน้าที่ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องวินิจฉัยกรณีดังกล่าวอยู่แล้ว

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้กรรมการ **อนุกรรมการ** หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้ เข้าร่วมดำเนินการไตสวน พิจารณา หรือวินิจฉัยคดี

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังกล่าวหาในฐานะอื่นที่มีใช้ในฐานะของบุคคลตามวรรคหนึ่งมาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กำลังกล่าวหา

(๓) มีสาเหตุหรือเกี่ยวข้องกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่ ปรทฎวส มีการแต่งตั้งหรือมอบหมายดำเนินการในเรื่องใด กรรมการ **อนุกรรมการไตสวน** หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งผู้ใดมีเหตุตามวรรคหนึ่ง เข้าอยู่ เกี่ยวข้องกับคดี ในเรื่องนั้น ให้ ชุดคดี พทฎวส ที่ผู้นั้น แจ้งต่อ คณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อ พิจารณา โดยเร็ว และระหว่างนั้นห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินคดีใดๆ เกี่ยวกับเรื่องนั้นจนกว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย จะ วินิจฉัย ซึ่งต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้ง

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านกรรมการ **อนุกรรมการไตสวน** หัวหน้าพนักงานไตสวน พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้กรรมการ **อนุกรรมการไตสวน** พนักงานไตสวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน และการแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลตามวรรคหนึ่ง สอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ระยะเวลา ดำเนินการ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

มาตรา ๔๒

“มาตรา ๔๒ ในการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๑๙ (๑) (๒) และ (๓) เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ และไม่อยู่ในอำนาจการพิจารณาคดีปกครองของศาลปกครอง”

ประเด็นการพิจารณา

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขาธิการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า คณะกรรมาธิการสามัญพิจารณาศึกษา เสนอแนะ และรวบรวมความเห็นเพื่อประกอบการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า ร่างมาตรา ๔๒ มุ่งประสงค์ให้การใช้อำนาจวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นที่สุด ไม่อาจฟ้องคดีได้ทุกกรณี ซึ่งการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. บางกรณีเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีฐานะเป็นฝ่ายปกครองในรูปแบบคณะกรรมการซึ่งมีกฎหมายให้อำนาจในการออกกฎ คำสั่ง หรือมติใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อบุคคลและเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ทำให้การมีมติชี้มูลความผิดทางวินัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการกระทำทางปกครองที่ไม่ใช่การใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ และอยู่ในอำนาจของศาลปกครองที่จะพิจารณาทบทวนการกระทำดังกล่าวได้ ดังนั้น บทบัญญัติตามร่างมาตรา ๔๒ จึงไม่สอดคล้องกับหลักการแบ่งแยกอำนาจตามรัฐธรรมนูญ และยังกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลที่จะได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญในการฟ้องคดีต่อศาลเพื่อตรวจสอบการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรตัดความในร่างมาตรา ๔๒ ออกทั้งหมด เนื่องจากรัฐธรรมนูญได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าศาลปกครองไม่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีที่อยู่ในอำนาจการพิจารณาขององค์กรอิสระ ซึ่งปัญหาว่าอำนาจตามรัฐธรรมนูญขององค์กรอิสระได้แก่อำนาจในเรื่องใดบ้าง ถือเป็นข้อโต้แย้งระหว่างองค์กรอิสระกับศาลปกครองที่ต้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดเป็นกรณีไป คณะกรรมการไม่มีอำนาจตีความว่าเรื่องใดเป็นอำนาจพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดขององค์กรอิสระหรือศาลปกครอง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๔๒ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๔๓

“มาตรา ๔๓ ในระหว่างการไต่สวน หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการเพราะเหตุใดๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพื่อดำเนินคดีอาญา ดำเนินการทางวินัย หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณี ต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการอันเนื่องมาจากความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๓ เป็นหลักการเดิมตามพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยคณะกรรมการไม่ได้แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำแต่อย่างใด

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติตามร่างมาตรา ๔๓ ไม่สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๓ ต้องมีการกล่าวหาไว้โดยชอบก่อนที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการ ซึ่งโดยหลักของการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำความผิดหากต่อมามีการดำเนินการไต่สวนแล้วเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการเพราะเหตุใดๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนต่อไปได้

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญกล่าวว่า กรณีผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการเพราะเหตุใดๆ ในระหว่างการไต่สวน คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนต่อไปได้อยู่แล้ว แต่เมื่อไต่สวนแล้วเสร็จอาจมีปัญหาในช่วงการแจ้งหน่วยงานต้นสังกัดให้ลงโทษทางวินัยบุคคลดังกล่าว เนื่องจากผู้ถูกกล่าวหาได้พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการไปแล้ว ซึ่งขณะนี้ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่..) พ.ศ. .... กำลังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีการเสนอให้สามารถลงโทษข้าราชการที่พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการได้ หากได้พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการยังไม่เกินสามปี อย่างไรก็ตาม ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ยังไม่มีบทบัญญัติกำหนดว่าหากเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการไปแล้วยังไม่เกินสามปี คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถสั่งลงโทษได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่พ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการไปแล้ว ต้องคำนึงถึงการให้ความเป็นธรรมกับผู้ถูกกล่าวหาด้วย เนื่องจากระยะเวลาในการไต่สวนอาจใช้ระยะเวลานานและพยานหลักฐานในการกระทำความผิดอาจตรวจสอบได้ยากแล้ว ดังนั้น ต้องกำหนดระยะเวลาการลงโทษไว้ให้ชัดเจนด้วย ทั้งนี้ ตามหลักที่คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยตีความไว้ คือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการไปแล้วได้ แต่เมื่อจะส่งเรื่องให้หน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการลงโทษจะไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากไม่ได้ให้อำนาจพิเศษกับหน่วยงานต้นสังกัดในการลงโทษกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการไปแล้ว ซึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ต้องมีการเริ่มต้นกระบวนการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดและเริ่มต้นกระบวนการไต่สวนเจ้าหน้าที่ของรัฐคนใดแล้วให้ถือว่าเป็นการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนได้ ซึ่งหมายความว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องชี้มูลความผิดและดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง จึงจะส่งเรื่องให้หน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นมีคำสั่งลงโทษได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า การดำเนินคดีอาญาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดหลักการว่าความผิดอาญาระงับลงด้วยความตายของผู้กระทำความผิด

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ กำหนดว่า “สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปดังต่อไปนี้ (๑) โดยความตายของผู้กระทำผิด...”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๔๓ วรรคสอง กำหนดว่า “ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการอันเนื่องมาจากความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้” บทบัญญัติข้างต้นสอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ หรือไม่ เนื่องจากเมื่อผู้กระทำความผิดถึงแก่ความตาย สิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไป ซึ่งหมายความว่าอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนเพื่อดำเนินคดีอาญาดำเนินการทางวินัยย่อมระงับไป ดังนั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้อย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า การบังคับเอาทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเป็นการกระทำต่อทรัพย์สินซึ่งเป็นการดำเนินการในทางแพ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความชัดเจนอาจกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๔๓ วรรคสอง ในลักษณะว่าแม้ผู้กระทำความผิดจะถึงแก่ความตายไปแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้

นายภัทรธ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า บุคคลที่ได้ทรัพย์สินมาจากการกระทำทุจริต แม้ภายหลังจะถึงแก่ความตายไปแล้ว ควรให้มีการไต่สวนเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากจะกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถร้องขอให้ทรัพย์สินของผู้กระทำการทุจริตตกเป็นของแผ่นดินได้ แม้ภายหลังบุคคลนั้นถึงแก่ความตายไปแล้ว ต้องกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนในความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติต่อไปได้ภายหลังผู้กระทำความผิดถึงแก่ความตายไปแล้วด้วย

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินในความผิดฐานฟอกเงิน จะต้องพิจารณาแยกจากการริบทรัพย์สินในกรณีกระทำความผิดอาญา ซึ่งในระหว่างการพิจารณาความผิดฐานฟอกเงิน กฎหมายบัญญัติเปิดช่องให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาไว้ก่อนได้ และหากภายหลังผลการสอบสวนพบว่าบุคคลนั้นไม่ได้กระทำความผิดจริง ให้คืนทรัพย์สินนั้นแก่เจ้าของต่อไป

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการอันเนื่องมาจากความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวน **เพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน**ในข้อกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติต่อไปได้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๓ ในระหว่างการไต่สวน หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการเพราะเหตุใดๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพื่อดำเนินคดีอาญา ดำเนินการทางวินัย หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณี ต่อไปนี้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการอันเนื่องมาจากความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวน **เพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน**ในข้อกล่าวหาว่าร่ำรวยผิดปกติต่อไปได้”

มาตรา ๔๓/๑

“มาตรา ๔๓/๑ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและวินิจฉัยข้อกล่าวหาตามหน้าที่และอำนาจให้แล้วเสร็จก่อนที่ความผิดอาญาตามที่กล่าวหาจะขาดอายุความ หากไม่อาจส่งเรื่องเพื่อดำเนินการคดีต่อไปได้เพราะเหตุขาดอายุความ และพิสูจน์ได้ว่าเกิดจากความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของกรรมการ อนุกรรมการ เลขานุการ หรือพนักงานไต่สวน ให้ถือว่าบุคคลดังกล่าวจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๓/๑ มีเนื้อหาเช่นเดียวกับร่างมาตรา ๓๘/๒ วรรคห้า ซึ่งบัญญัติว่า “ในระหว่างการขยายระยะเวลาการไต่สวนเบื้องต้น หากเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการต่อไปได้เนื่องจากขาดอายุความ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งยุติเรื่องในการดำเนินคดีอาญา และให้ถือว่าเลขานุการ หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ากรณีดังกล่าวมิได้เกิดขึ้นจากความผิดของตน”

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อร่างมาตรา ๓๘/๒ วรรคห้า บัญญัติถ้อยคำข้างต้นไว้แล้วก็ไม่จำเป็นต้องบัญญัติความในร่างมาตรา ๔๓/๑ อีก ทั้งนี้ หากกำหนดว่ากรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำลังดำเนินการไต่สวนใกล้จะขาดอายุความ ให้มีอำนาจขยายอายุความได้ จะเหมาะสมหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ตามหลักทั่วไป ต้องห้ามมิให้มีการขยายหรือย่นอายุความทางอาญา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๔๓/๑ ออกทั้งมาตรา

มาตรา ๔๔

“มาตรา ๔๔ ในระหว่างไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินคดีอาญา ถ้ามีเหตุควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. งดการไต่สวนจนกว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นหายวิกลจริตหรือสามารถต่อสู้คดีได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๔ ที่คณะอนุกรรมการตัดออกนั้น คณะกรรมาธิการสามัญพิจารณาศึกษา เสนอแนะ และรวบรวมความเห็นเพื่อประกอบการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า หากคงบทบัญญัติในร่างมาตรา ๔๔ ไว้ ควรเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดให้แพทย์ตรวจว่าบุคคลใดเป็นผู้วิกลจริตหรือไม่สามารถต่อสู้คดีได้จริงหรือไม่เสียก่อน

ประธานกรรมการกล่าวว่า การที่คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตัดร่างมาตรา ๔๔ ออกทั้งหมด โดยให้เหตุผลว่ามีบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๔ ของ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญานั้น ร่างมาตรา ๑๔ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติว่าอย่างไร

นางสาวสุจิตตา มโหธร อนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า มาตรา ๑๔ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดหลักการว่า ในระหว่างทำการสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณา ถ้ามีเหตุควรเชื่อว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้พนักงานสอบสวนหรือศาลแล้วแต่กรณี สั่งให้พนักงานแพทย์ตรวจผู้นั้นเสร็จแล้วให้เรียกพนักงานแพทย์ผู้นั้นมาให้ถ้อยคำหรือให้การว่าตรวจได้ผลประการใด และในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือศาลเห็นว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้งดการสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาไว้จนกว่าผู้นั้นหายวิกลจริตหรือสามารถจะต่อสู้คดีได้ และให้มีอำนาจส่งตัวผู้นั้นไปยังโรงพยาบาลโรคจิตหรือมอบให้แก่ผู้อนุบาลหรือผู้อื่นที่เต็มใจรับไปดูแลรักษาก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อมีบัญญัติไว้แล้วในมาตรา ๑๔ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ก็ควรตัดร่างมาตรา ๔๔ ออก

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติตัดร่างมาตรา ๔๔ ออกทั้งหมด

มาตรา ๔๖

“มาตรา ๔๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๓๙”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๖ เป็นดังนี้ “ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๓๙ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว ซึ่งต้องไม่ช้ากว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ”

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า การกำหนดให้สำนักงาน ป.ป.ช. ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็วซึ่งต้องไม่ช้ากว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ เป็นกำหนดเวลาที่เร็วเกินไปหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็วว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล ไม่จำเป็นต้องบรรยายรายละเอียดของมติทุกเรื่องแต่อย่างใด

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน กล่าวว่า จากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในกรณีดังกล่าว ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าควรจัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลได้ด้วย เพื่อเป็นการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าเป็นไปตามกฎหมายและมีการเลือกปฏิบัติหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า การให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลได้ อาจทำให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์คณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติหน้าที่ได้ ทั้งนี้ ได้กำหนดหลักการไว้ชัดเจนแล้วว่าตราบใดที่ถูกกล่าวหาจะไม่ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซ้ำความผิด ห้ามมิให้มีการเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ปัจจุบันคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้จัดทำข้อมูลชื่อผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา และข้อกล่าวหา แสดงไว้อย่างชัดเจนในเว็บไซต์ของ กรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน สอบถามว่า หากประชาชนทั่วไปจะยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอ ทราบเหตุผลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลจะกระทำได้อย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า ไม่ควรให้ประชาชนทั่วไปยื่นคำขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อขอ ทราบเหตุผลที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลได้ เนื่องจากอาจกระทบต่อสิทธิส่วนบุคคล ของผู้ที่ถูกกล่าวหาได้

นางชื่นสมน นิวาทพงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า หลักการตามร่างมาตรา ๔๖ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฉบับปัจจุบันได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งในปัจจุบัน กรรมการ ป.ป.ช. ได้กำหนดระเบียบในการเปิดเผยข้อมูลในเรื่องดังกล่าวไว้แล้ว

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. .... กล่าวว่า หากมีการกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกระทำการทุจริต และคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ข้อกล่าวหาไม่มีมูล ควรให้ประชาชนในสังคมได้ร่วมกันตรวจสอบการใช้อำนาจพิจารณาวินิจฉัยของ กรรมการ ป.ป.ช. ว่าได้พิจารณาข้อกล่าวหาอย่างเที่ยงธรรมหรือไม่

นางจรี วิจิตรวาทการ กรรมการ กล่าวว่า ในต่างประเทศได้กำหนดให้ประชาชนทั่วไปสามารถขอ ทราบเหตุผลที่องค์กรด้านการต่อต้านการทุจริตได้พิจารณาวินิจฉัยและมีมติว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ใดกระทำการทุจริตหรือไม่ได้ ดังนั้น หากให้ประชาชนได้ร่วมกันตรวจสอบการกระทำทุจริตของผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองถือเป็นเรื่องที่เหมาะสม

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของ กรรมการ ป.ป.ช. ในการพิจารณาวินิจฉัยและมีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล ควรให้ประชาชนสามารถ เข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับผู้ถูกกล่าวหาทุกคนได้ ไม่เฉพาะแต่ผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง ดังนั้น ควรแก้ไขร่างมาตรา ๔๖ เป็นดังนี้ “ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหา ใดไม่มีมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็วซึ่งต้องไม่ช้ากว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่ กรรมการ ป.ป.ช. มีมติ และจัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการสอบสวน ตามมาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๓๙”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๔๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งให้ผูถูกกล่าวหาทราบโดยเร็วซึ่งต้องไม่ช้ากว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ และจัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๓๙”

มาตรา ๔๗

“มาตรา ๔๗ ในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ แล้วแต่กรณี ให้ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๔) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- (๕) ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม (๑)
- (๖) ผู้พิพากษาและตุลาการ
- (๗) พนักงานอัยการ
- (๘) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาลและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
- (๙) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- (๑๐) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
- (๑๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด
- (๑๒) เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นซึ่งร่วมกระทำผิดกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑)

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม (๓) ที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

ในการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายด้วย

การกล่าวหาบุคคลตามมาตรา ๔๗ นี้ ให้ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้เป็นความผิดด้วย

การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ซึ่งมีใช้บุคคลตามมาตรา ๔๖ ให้กล่าวหาในขณะที่ผูถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยขึ้นไต่สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผูถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้ใช้บังคับกับกรณีบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย ทั้งนี้ มิให้นำระยะเวลาการกล่าวหาหรือยกเหตุอันควรสงสัยตามวรรคห้ามาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๔๗ บัญญัติในลักษณะว่าให้กล่าวหาบุคคลตามที่ร่างมาตรา ๔๗ กำหนดต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากไม่ใช้บุคคลตามร่างมาตรา ๔๗ จะต้องกล่าวหาต่อองค์กรใด

นายอัคร จารุจินดา กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๘/๒ กำหนดว่าในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามร่างมาตรา ๔๗ ในระดับต่ำกว่าผู้อำนวยการกอง ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤตินิชอบ ให้กล่าวหาต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

ประธานกรรมการสอบถามว่า บทบัญญัติในร่างมาตรา ๔๗ รวมการกระทำความผิดฐานร้ายยวผิดปกติด้วยหรือไม่

นางชิ้นสุมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ยกร่างมาตรา ๔๗ โดยนำหลักการมาจากมาตรา ๖๖ และมาตรา ๘๔ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่ไม่มีการกล่าวถึงบทบัญญัติเรื่องการร้ายยวผิดปกติแต่อย่างใด

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “ในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ สวตราชทศตวงผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในทางยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤตินิชอบ แล้วแต่กรณี ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ร่วมกระทำความผิดกับบุคคลดังกล่าว บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางทหารเรือ
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดและพื้นที่
- (๕) ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางทหารเรือตาม (๑)
- (๖) ผู้พิพากษาและตุลาการ
- (๗) พนักงานอัยการ
- (๘) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาลและองค์กรตุลาการรัฐธรรมนูญ
- (๙) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
- (๑๐) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ของสวตราชทศตวง

(๑๑) ระเบียบที่ของรัฐบาลแห่งอื่นที่คณะกรรมการ พ.ป.ช. ประทศศ.กำหนด

(๑๒) ระเบียบที่ของรัฐบาลหรือบุคคลอื่นซึ่งมีอำนาจพิทักษ์พิทักษ์บุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑)”

นอกจากนี้ สอบถามว่า เหตุใดต้องกำหนดให้การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ร่วมกระทำความผิดกับบุคคลดังกล่าว บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ พ.ป.ช. ต้องยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ พ.ป.ช. สามารถยื่นคำกล่าวหาต่อสำนักงาน พ.ป.ช. ได้หรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวหาว่า รัฐธรรมนูญกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ พ.ป.ช. ในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว แต่ในทางปฏิบัติต้องยื่นคำกล่าวหาต่อสำนักงาน พ.ป.ช. อยู่แล้ว ทั้งนี้ ความในร่างมาตรา ๔๗ ได้กำหนดไว้ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ พ.ป.ช. ตามร่างมาตรา ๑๙ แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า รัฐธรรมนูญกำหนดให้สำนักงาน พ.ป.ช. ทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการ พ.ป.ช. อยู่แล้ว ดังนั้น การยื่นคำกล่าวหาตามร่างมาตรา ๔๗ ควรให้ยื่นต่อสำนักงาน พ.ป.ช. และสอบถามว่า การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๕๖ ซึ่งบัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๔๗ วรรคห้า หมายถึงการกล่าวหาบุคคลใด

นายวิษณุพล ฉวีวรรณ เลขานุการอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๕๖ เป็นการเข้าชื่อกล่าวหาต่อคณะกรรมการ พ.ป.ช. ว่า นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองอื่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระแต่ไม่รวมถึงกรรมการ พ.ป.ช. และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๗ เป็นการกล่าวหาว่าบุคคลกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ แต่ในร่างมาตรา ๕๖ เป็นการกล่าวหาว่าบุคคลกระทำความผิดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ซึ่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๔ (๑) และ (๒) และมาตรา ๒๓๕ ได้บัญญัติแยกการไต่สวนและวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว รวมทั้งศาลที่มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยคดีไว้อย่างชัดเจน

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีตามร่างมาตรา ๔๗ และร่างมาตรา ๕๖ ไม่จำเป็นต้องแยกบัญญัติเป็นสองมาตรา เนื่องจากทั้งสองกรณีเป็นเรื่องที่คณะกรรมการ พ.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและมีคำวินิจฉัยเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ การกล่าวหาว่าบุคคลใดกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการ พ.ป.ช. นั้น แบ่งได้ออกเป็นสองกรณีใหญ่ ๆ คือ ๑) กรณีกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วไป และ ๒) กรณีกล่าวหากรรมการ พ.ป.ช. และเจ้าหน้าที่สำนักงาน พ.ป.ช. และสอบถามว่า บทบัญญัติในวรรคสาม ของร่างมาตรา ๔๗ นี้ คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเสนอให้นำหลักการไปบัญญัติไว้ในร่างมาตราใด

นางชื่นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการเมือง
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดในแผ่นดิน
- (๕) ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการเมืองตาม (๑)
- (๖) ผู้พิพากษาและตุลาการ
- (๗) พนักงานอัยการ
- (๘) เจ้าพนักงานของรัฐในหน่วยงานของศาลและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
- (๙) เจ้าพนักงานของรัฐในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการ

ผู้มิใช่สภา

- (๑๐) เจ้าพนักงานของรัฐในหน่วยงานอื่นของรัฐและปราบปรามตำรวจสันติบาลของส่วนท้องถิ่น
- (๑๑) เจ้าพนักงานของรัฐตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมาการ ป.ป.ช./ ป.ป.ช./ ป.ระทศจัดทำหนด
- (๑๒) เจ้าพนักงานของรัฐหรือบุคคลอื่นซึ่งร่วมกระทรวงมหาดไทยบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑)”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๗ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๗ ในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ สว.กระทรวงคมนาคมผู้พิทักษ์สันติราษฎร์ต่อหน้าที่หรือกระทรวงคมนาคมผู้พิทักษ์สันติราษฎร์หรือตำรวจหรือตำรวจสันติบาลหรือตำรวจที่ตำรวจหรือตำรวจสันติบาลผู้พิทักษ์สันติราษฎร์หรือประพตติมิชชชบ แล้วแต่กรณี ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน บรรดาที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือสำนักงาน

- (๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการเมือง
- (๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
- (๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- (๔) ผู้ว่าราชการจังหวัดในแผ่นดิน
- (๕) ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการเมืองตาม (๑)
- (๖) ผู้พิพากษาและตุลาการ
- (๗) พนักงานอัยการ
- (๘) เจ้าพนักงานของรัฐในหน่วยงานของศาลและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
- (๙) เจ้าพนักงานของรัฐในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการ

ผู้มิใช่สภา

- (๑๐) เจ้าพนักงานของรัฐในหน่วยงานอื่นของรัฐและปราบปรามตำรวจสันติบาลของส่วนท้องถิ่น
- (๑๑) เจ้าพนักงานของรัฐตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมาการ ป.ป.ช./ ป.ป.ช./ ป.ระทศจัดทำหนด

ผู้กล่าวหาไม่ใช่จะเป็นผู้เสียหายและตัวบุคคลที่ไม่ระบุพยานหลักฐานเพื่อขอพิทักษ์ทรัพย์สินที่ระงับการฟ้องคดี
 ได้สอบสวนข้อเท็จจริงต่อไปไม่ได้ คณะกรรมการ ป/ป/ช/ ขอสงวนไว้คดีที่ระงับการฟ้องคดีสอบสวนข้อเท็จจริงหรือมิใช่
 ผู้เสียหายก็ได้

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง จะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ ทั้งนี้ ตมขระเขียขที่
คตษะทรรมทวร ป/ป/ช/ ต่ำทนต์ และจะส่งด้วยวิธีใดๆ ที่จะให้คำกล่าวหานั้นถึงสำนักงานก็ได้ ในกรณีที่ทำ
 ด้วยวาจา ให้เป็นหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนที่จะบันทึกรายละเอียดไว้ให้ครบถ้วนตาม
 วรรคหนึ่ง”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๓๑ สิงหาคม
 ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและ
 กล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๐ นาฬิกา

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายณฤพนธ์ จุฬิจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

นายรัฐภูมิ คำศรี

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมาธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์

